

„Ej, ta kepa!“

(Iz naše vasi. — Zapisal F. Ks. Steržaj.)

Sneg je šel.

Velike snežinke so se sukale po ozračju in padale na pobeljena tla.

Hej! To vam je bilo veselje za male nagajivčke. Na snegu so stali pri cesti in metali kepe drug v drugega. Tako so frčale po zraku, kakor kanonske kroglice v bitki. Samo tistega: bum, bum, bumburbum — ni bilo slišati. Zato so pa nagajivci vpili, kakor vrabci v rumeni pšenici.

Le učitelj Stanko je stal pred vrati in z velikim zanimanjem gledal ta boj. Ni smel iti med bojevite tovariše. Oče mu tega niso pustili in očeta se je — bal.

Roki je imel v žepu in gledal. Mali nasek in lici so mu rdeli od mraza.

Precej velika, trda kepa je priletela v sneg pred njega. Lepo okrogla in gladka je bila. — Že jo je hotel pobrati in zalučati. A misel na očetovo prepoved ga je ovirala.

„Ne — ne. Danes se ne bode kepal. Prav gotovo ne!“

A oči so mu le vedno uhajale na ono kepo, ki je ležala pred njim, tako zapeljivo, tako vabljivo.

„Kar prijel bi jo! — E, saj ni očeta doma. In kako bi jo zalučal, to trdo močno kepo.“

Pogledal je okoli sebe. Za njim ni nikogar, ob straneh tudi nič, le pred njim so frčale snežene kepe, druga za drugo — druga za drugo. Glasen smeh in vzkliki, tuintam bolestni, so jih spremljali.

„Čemu se ravno on ne sme kepati? Saj to ni nič tako hudega. Če dobi kako kepo v hrbet, bodisi tudi v glavo — brrr — molčal bo, pa je. Kaj bi to! Jokal in cmaril se ne bo, za to je že prevelik. — Čemu res so oče tako hudi.“

Zopet je pogledal kepo.

Njegove oči so jo gledale živo, kar prodirale so jo.

„Ej, ta kepa! — Kar prijel bi jo“, si je dejal iznova in v istem hipu jo je že imel v rokah.

Mrzla je bila. Kar zazeblu ga je po vsem telesu. Že jo je hotel vreči iz rok. A tedaj mu je priletela od one strani kepa naravnost v prsi. Pogledal je proti oni strani in videl Medenovega Andrejca, kako se mu je škodoželjno smejal. — Nista bila prijatelja on in Medenov Andrejec.

In tedaj ga je pograbila jeza. Kar stresel se je in njegovi mali prstki so se tesneje oklenili mrzle, trde kepe.

Zdelo se mu je, kakor bi prihajal iz te mrzle kepe ves srd, vsa jeza. Nič več ni mislil na očetovo prepoved. Edino to je bilo v onem trenutku pred očmi: maščevati se nad Andrejcem.

Med tem se je nagajivim kepalcem približal star možiček ob palici. Raztrgan je bil in težko je šel.

Otroci se niso menili zanj. Kepe so letele še bolj živahno nad njegovo glavo, semintja — semintja.

In tedaj je tudi Stanko zalučal. On še ni bil zapazil starega berača. Preveč je stal za oglom.

Kepa se je v lepem loku sukala po zraku. A ta lok je bil prekratek. Stanko ni bil kepe dovolj močno zagnal. Preslab je bil za to. In s strahom je zapazil sedaj, kam bo pala ta „nesrečna“ kepa, in kar spreletelo ga je po vsem telesu.

Kepa je priletela staremu možu na glavo in mu izbila stari klobuk raz njo.

Slabotno je jeknil in se prijel za glavo. Kri se je pocedila iz rane. Sklonil se je, da bi pobral klobuk, a pri tem ga je obšla slabost — nekaj od lakote, nekaj od starosti in tudi radi rane — in sesedel se je v sneg. — —

V osodepolno kepo je bil — Andrejec menda — zavil kamen. In tega Stanko ni vedel.

Zajokal se je in hitel domov. Kričači so se razleteli in poskrili, kakor ptiči pred kraguljem.

„Mama, mama! Pojdite hitro!“ je prijokal Stanko domov in prijel mater za krilo.

„Kaj pa je?“

In tedaj je Stanko pripovedoval materi ves dogodek pretrgano, jokaje. Debele solze so mu kapale po rdečem licu.

Mati Stankova so šli z njim in pripeljali starega moža v kuhinjo.

Tu so mu máti z mrzlo vodo izprali rano, ki ni bila ravno velika, nato so mu dali krožnik tople juhe, kruha in staro, obnošeno, očetovo suknjo.

Mož se je ginjen zahvaljeval.

Vse, vse bi bilo srečno minilo, da niso ravno v tistem trenutku prišli oče v kuhinjo.

Mati so jim nato povedali vse.

Oče so vzeli dolgo pipo iz ust in gledali Stanka srpo, nekako ježno.

„Tako — tako! Kaj sem ti rekel preje, Stanko? Ponovi.“

Stanku so začele iz nova izvirati solzice, ki so mu bile polagoma usahnile.

„Da — da se, — se ne ssme — em ke — epatiii!“

„In ti?“

„Ke — paal seem se!“

Komaj je spravil besede iz ust. Jok mu jih je hotel udušiti.

„Torej pojdi po šibo!“

In Stanko je klavrno šel po šibo. Prav počasi, po polžje se je vračal z njo.

„Hitreje!“

Le malo bolj je pospešil korak. Približno kakor mravlja, kadar si jo skušal prijeti.

Proč od sebe je držal to šibico. Najraje bi jo bil zlomil in vrgel pod peček. Toda — ni smel.

Prišel je bliže in jo dal očetu. Sedaj se je jokal glasneje.

Kaj je potem sledilo, vam ne povem. Mislite si pa lahko sami, ko veste, da so oče zahtevali šibo, da jo je Stanko prinesel in zaslužil, in pa — naj bo, povedal vam bodem še to — precej glasno so se slišali poki, približno podobni onim, ki jih slišite, kadar se obleka iztepava prahu.

Ves prizor je gledal Stankov brat, ki je bil dijak, drugošolec. Jezen je bil na Stanka, ker mu ta ni hotel dati božične potice, one medene, ki so mu jo mati dali. Zato je vzel črnilo, čopič in papir ter narisal Stanka ravno v onem trenutku, ko je dajal očetu šibo.

Največ težave mu je delalo to, ker ni vedel, kako bi postavil očeta in Stanka. Kar tako v zraku nista

stala. No, naposled je začrtal pod njima hrastovo vejo. In zdi se mi skoro, da sem uganil, kaj je hotel naznati s tem:

Palica je bila trda, hrastova in ni prav na lahko padala.

Vesel jo je pokazal Stanku. Slišal sem tudi, da mu je ta ponujal za njo dva kosa medene potice, a hudomušni bratec mu ni hotel prepustiti slike.

Dal pa jo je meni in jaz sem zapisal ono žalostno Stankovo povest.

A brez njegovega dovoljenja.

Mogoče se bode jezil. Pa naj se. Jaz ne morem za to.

Pristaviti pa moram v njegovo zadoščenje: Stanko je sedaj ubogljiv in priden kakor ura...

Mamica, jaz ne znam peti...!

Neseni je bilo. Šole so se pričele. Med otroki, ki so šli prvič v šolo, je bil tudi Prinčev Jožek. Gotovo ste že vsi občutili, kake skrbi in kak strah napolnjuje srce malemu šolarčku. Take skrbi in tak strah je imel tudi Jožek.

Vendar šlo je še precej dobro. Brati in pisati — to mu ni delalo nikakih preglavic. Ali nekaj drugega je bilo, kar ga je mučilo: petje. Ko je bila prva pevska ura, poskušali so učiteljica, kateri ima kaj posluha. Jožkov tovariš, Mihčev Francek, je pel tako lepo — tako dobro je zadel, da so ga pohvalili. A Jožek ni mogel peti — ni imel posluha. Večkrat so poskušali učiteljica — vse zaman. Ni imel posluha, ni imel glasu.

„Jožek, ti ne znaš nič peti“, so mu rekli, a njemu se je storilo milo....

Po pouku je pritekel objokan k mamici, oklenil se jih okolu vratu in rekel jokaje:

„Mamica, jaz ne znam peti... a Francek poje tako lepo....“

„Le tiho bodi, nič ne jokaj — se boš že naučil.“

Pridno je napredoval Jožek v drugih predmetih, ali v petju ni imel uspeha. Naj so peli eno pesmico še tolikokrat — Jožek je ni znal.

Tisto so peli:

Kdo te, ptiček mali, peti je učil,
Kje si tako lepe pesmice dobil....